

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 118

Aprilie 2009

Glor c. Elveției – 13444/04

Hotărâre din 30.4.2009 [Secția I-a]

Articolul 14

Discriminare

Obligația unei persoane declarată inaptă să achite taxa pentru scutirea de serviciul militar: *încălcare*

Articolul 8

Articolul 8-1

Respectarea vieții private

Obligația unei persoane declarată inaptă să achite taxa pentru scutirea de serviciul militar: *articolul 8 aplicabil*

În fapt : În 1997 reclamantul a fost declarat inapt pentru efectuarea serviciului militar de către un medic militar, deoarece era bolnav de diabet. În 1999, acesta a fost, de asemenea, scutit de obligația de a face serviciul de protecție civilă. În 2000, această scutire a fost anulată și reclamantul a fost trimis în rezerva protecției civile. În 2001, autoritățile i-au adresat un ordin de plată pentru taxa de scutire de serviciul militar pentru anul 2000, în sumă de 716 franci elvețieni (CHF – aproximativ 477 EUR)), care a fost calculată în baza venitului său imposabil pentru anul în cauză. Reclamantul a denunțat acest ordin de plată, considerându-se victima unui tratament discriminatoriu. El a reamintit că întotdeauna s-a declarat gata de îndeplinirea serviciului militar. În 2001, Administrația Federală de Impozite a informat reclamantul că toți cetățenii elvețieni de sex masculin care nu suferă de un handicap „major” sunt obligați să

achite taxa de scutire de serviciul militar. Ea a precizat că în virtutea unei jurisprudențe recente a Tribunalului Federal, un handicap se consideră „major” dacă prejudiciul cauzat integrității fizice sau psihice atinge nivelul de 40 %. Într-o decizie din iulie 2003, autoritățile competente au stabilit, în baza unei examen și a unei expertize medicale, că reclamantul nu putea fi exonerat de plata taxei, gradul său de invaliditate fiind inferior la 40 %. Comisia de recurs în domeniul impozitului federal a confirmat această decizie. Printr-o hotărâre din 2004, Tribunalul Federal a respins recursul administrativ al reclamantului.

În drept : Articolul 14 coroborat cu articolul 8 – O taxă percepută de stat care, în speță, își găsește originea în incapacitatea de a satisface serviciul militar din cauza unei maladii, deci dintr-o stare de fapt ce nu depinde de voința justițiabilului, face parte, în afara oricărui dubiu, din câmpul de aplicare a articolului 8 din Convenție. Chiar dacă consecințele acestei măsuri sunt preponderent pecuniare.

În ceea ce privește, reclamantul nu a efectuat serviciul militar deoarece el a fost declarat inapt de către medicul militar competent. Din această cauză, el era nevoit să plătească taxa litigioasă, ca și toate persoanele care se află în aceeași situație, cu excepția celor care suferă de un handicap grav și a celor care efectuează un serviciu civil de alternativă. Totuși, serviciul civil de alternativă este disponibil doar pentru persoanele care au dreptul la obiecția de conștiință. Prin prezenta cerere, reclamantul contestă anume această situație. Ne aflăm în prezența a unei diferențe duble față de persoane plasate în situații analogice. Deoarece lista motivelor de discriminare enumerate în articolul 14 nu este exhaustivă, nu apare niciun dubiu că din câmpul de aplicare a acestei prevederi face parte și interzicerea discriminării bazată pe o dezabilitate. Rămâne de examinat dacă diferența de tratament are la bază motive obiective și rezonabile, și, în particular, dacă există un raport de proporționalitate între scopul urmărit, adică menținerea anumitei egalități între persoanele care îndeplinesc serviciul militar sau civil, și cele exonerate de această obligație și mijloacele utilizate. Așa tip de taxă ca cea în cauză, care se aplică chiar și persoanelor inapte fizic pentru îndeplinirea serviciului militar, nu pare să mai existe și în alte țări, în tot cazul nu în Europa. Printre altele, faptul de a obliga reclamantul să plătească taxa litigioasă, după ce lui i-a fost refuzată posibilitatea de a îndeplini serviciul militar (sau civil), poate fi în contradicție cu necesitatea de a lupta contra discriminării persoanelor cu dezabilitate și de a promova integrarea lor socială. Deci marja de apreciere a statelor membre în stabilirea unui tratament juridic diferențiat pentru persoanele cu dezabilitate, este foarte redusă.

În ceea ce privește interesele în joc, Curtea nu este convinsă de existența unui interes al comunității de a obliga persoanele în cauză să plătească o taxă de compensație pentru neefectuarea serviciului militar. Referitor la interesele reclamantului, suma care i-a fost cerută ca taxă de exonerare nu poate fi considerată nesemnificativă, ținând cont de venitul său impozabil destul de modest.

Printre altele, maniera în care au acționat autoritățile interne competente în acest caz, trezește anumite îndoieli. Inițial, ele nu au examinat îndeaproape situația individuală a reclamantului. Apoi, din moment ce el a fost declarat atins de un handicap minor, reclamantul a fost împiedicat să inverseze prezumpția fondată pe articolul 4, alineatul 1, lit. a) al Legii federale și pe jurisprudența Tribunalului Federal, conform căreia o persoană care nu suferă decât de un handicap minor, nu este dezavantajată pe plan profesional. Cu alte cuvinte, reclamantul nu putea să demonstreze că venitul său era destul de modest și că, în consecință, obligația de a plăti taxa de exonerare era disproporționată în cazul său. Trebuie de asemenea de menționat că persoanele a căror handicap este inferior la 40 % și

care dispun, ca și reclamantul, de un salariu relativ modest, nu au posibilitatea să fie exonerate de taxa litigioasă. În sfârșit, trebuie de amintit că reclamantul întotdeauna s-a declarat gata de îndeplinirea serviciului militar, dar a fost declarat inapt de către medicul militar competent. În speță, inaptitudinea reclamantului este fondată, potrivit guvernului, pe necesitatea de a se injecta cu insulină de patru ori pe zi. Fără a atenta la marja de apreciere de care dispun statele în domeniul organizării și eficacității operaționale a forțelor armate, totuși putea fi luată în considerare crearea unor forme de serviciu specifice pentru persoanele ce se află într-o situație similară cu cea a reclamantului. Printre altele, este incontestabil că reclamantul era de asemenea dispus să îndeplinească un serviciu civil de alternativă. Totuși, chiar dacă legislația elvețiană prevede această opțiune doar persoanele care au dreptul la obiecția de conștiință, pornind de la ideea că serviciul civil necesită aceleași calități fizice și psihice ca și serviciul militar, ar putea fi concepute forme specifice de serviciu civil, adaptate la necesitățile persoanelor ce se află în aceeași situație ca și reclamantul. În concluzie, autoritățile interne nu au asigurat un just echilibru între protecția intereselor comunității și respectarea drepturilor și libertăților garantate reclamantului. Analizând scopul și efectele taxei litigioase, justificarea obiectivă a distincției operate de către autoritățile interne, în special, între persoanele inapte să îndeplinească serviciul și exonerate de plata taxei litigioase și a celor inapte să îndeplinească serviciul militar sau civil, dar care sunt totuși obligate să plătească această taxă, nu este rezonabilă, ținând cont de principiile unei societăți democratice.

Concluzie : violare (unanimitate).

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits

de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.